



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 247/2024-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED]

[REDACTED], a [REDACTED],
zastúpených JUDr. Jánom Spišákom, advokátom, Idanská 17, Košice, proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Co/54/2021 z 22. marca 2022 a rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/224/2022 z 26. októbra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 14. februára 2024 domáhajú vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 4 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy, podľa čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a čl. 47 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „pakt“) rozsudkom krajského súdu sp. zn. 6Co/54/2021 z 22. marca 2022 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) a rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/224/2022 z 26. októbra 2023 (ďalej len „rozsudok dovolacieho súdu“). Navrhujú napadnutý rozsudok krajského súdu a rozsudok dovolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Žiadajú tiež o priznanie náhrady trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Okresný súd Košice-okolie viedol pod sp. zn. 15C/516/2013 konanie o určenie neúčinnosti špecifikovaných právnych úkonov, v ktorom sťažovatelia vystupovali v procesnom postavení žalovaných.

3. Rozsudkom č. k. 15C/516/2013-79 z 12. júna 2020 okresný súd vo veci rozhodol, že kúpne zmluvy, na základe ktorých sťažovatelia nadobudli špecifikované nehnuteľnosti, sú voči žalobcovi právne neúčinné.

4. Sťažovatelia podali proti rozsudku okresného súdu odvolanie, pričom namietali odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. b), d), f), g) a h) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“).

5. Krajský súd napadnutým rozsudkom prvoinštančný rozsudok potvrdil, pričom na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam sťažovateľov okrem iného uviedol, že nebolo možné akceptovať ich námietku o snahe ich právneho zástupcu ospravedlniť jeho neúčast' na pojednávaní zo zdravotných dôvodov, keďže z odvolania zároveň vyplýva, že u právneho zástupcu išlo o dlhodobú práceneschopnosť, a z tohto dôvodu mal právny zástupca možnosť ospravedlniť svoju neúčast' včas pred pojednávaním. Zároveň odvolací súd poukázal na tú skutočnosť, že v odvolaní právny zástupca toto svoje tvrdenie ani nepreukázal. Žalovaní k odvolaniu nepripojili doklad osvedčujúci práceneschopnosť právneho zástupcu tak, aby bolo možné zistiť, či toto tvrdenie je pravdivé. Zo spisu nevyplýva ani to, že by ospravedlnili jeho neúčast' na pojednávaní hoc aj v deň pojednávania. Zároveň v odvolaní žalovaní síce uvádzajú, že sa nemohli zúčastniť pojednávania z pracovných dôvodov, avšak ani túto skutočnosť žiadnym spôsobom neosvedčili. Z obsahu spisu nevyplýva, že by žalovaní tieto dôvody včas súdu oznámili a požiadali o odročenie pojednávania. Súd prvej inštancie teda podľa názoru odvolacieho súdu vôbec nepochybil, ak (vzhľadom na to, že právny zástupca žalovaných mal riadne vykázané doručenie predvolania na pojednávanie) vo veci konal a rozhodol bez prítomnosti žalovaných a ich právneho zástupcu. S poukazom na uvedené je nedôvodná námietka žalovaných, že sa nemohli na pojednávaní vyjadriť k vykonaným dôkazom.

6. V súvislosti s ďalšími námietkami sťažovateľov odvolací súd poukázal na to, že súd prvej inštancie sa zameril na preskúmanie splnenia podmienok na úspešné odporovanie právnomu úkonu, pričom správne uzavrel, že v preskúvanom prípade tieto podmienky splnené boli. Dôsledne sa zaoberal otázkou existencie vymáhateľnej pohľadávky aj posúdením, či predmetnými úkonmi došlo k ukráteniu veriteľa, skúmal, či došlo ku kvalifikovanému zmenšeniu majetku dlžníka, ktoré bráni uspokojeniu pohľadávky. Dospel pritom k záverom, s ktorými sa odvolací súd plne stotožnil.

7. Podľa názoru odvolacieho súdu nebolo možné akceptovať tvrdenie odvolateľov, že nedošlo k ukráteniu veriteľa vzhľadom na vyplatenie kúpnej ceny, keďže z vykonaného dokazovania vyplynulo, že táto nebola primeraná s poukazom na stanoviská realitných kancelárií a skutočnosti vyplývajúce z úverových zmlúv. V tejto súvislosti žalovaní neuniesli dôkazné bremeno, pokiaľ tvrdia, že cena je primeraná s poukazom na stav nehnuteľnosti, keď mali možnosť napríklad predložiť znalecký posudok alebo odborné stanovisko na preukázanie tohto svojho tvrdenia, avšak neučinili tak.

8. Okresný súd preto podľa názoru odvolacieho súdu správne vyhodnotil kúpne ceny v prípade obidvoch kúpnych zmlúv ako neprimerané, pričom rovnako v konaní nebolo preukázané, že pohľadávku by bolo možné uspokojiť z iného majetku dlžníka.

9. Súvislosti s námietkou sťažovateľov týkajúcou sa neplatnosti ručiteľského vyhlásenia žalobcu, ako aj neplatnosti jeho vyhlásenia v notárskej zápisnici z 13. septembra 2011 odvolací súd zastáva názor, že súd prvej inštancie sa s ňou vo svojom odôvodnení riadne vysporiadal a z obsahu

odôvodnenia vyplývajú úvahy, ktorými sa súd riadil a na základe ktorých dospel k záveru o platnosti uvedených právnych úkonov.

10. Súd prvej inštancie sa podľa názoru odvolacieho súdu dôsledne vysporiadal aj s námietkami týkajúcimi sa tvrdenej neexistencie pohľadávky v čase ručiteľského vyhlásenia žalobcu, keď správne poukázal na tú skutočnosť, že zabezpečiť ručením je možné aj pohľadávku, ktorá vznikne v budúcnosti alebo ktorej vznik závisí od splnenia podmienky. Preto aj keď nedošlo ihneď k odovzdaniu predmetu pôžičky, nie je možné hovoriť o neplatnom právnom úkone, a to aj s poukazom na možnosť považovať uvedenú zmluvu za nepomenovanú zmluvu podľa § 51 Občianskeho zákonníka.

11. Rovnako žalovaní podľa názoru odvolacieho súdu nepreukázali, že by vyvinuli náležitú starostlivosť tak, aby rozpoznali úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa, pričom dôkazné bremeno tu zatážuje práve žalovaných, keďže úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa sa v prípade, že ide o právny úkon uskutočnený medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi, zo zákona predpokladá.

12. Proti rozsudku odvolacieho súdu sťažovatelia podali dovolanie, tvrdiac existenciu vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) a nesprávne právne posúdenie veci, pričom prípustnosť vyvodzovali z § 421 ods. 1 písm. a) a c) Civilného sporového poriadku. Namietali nedostatok riadneho odôvodnenia odvolacieho rozsudku aj to, že súdy oboch inštancií nezistili neplatnosť ručiteľského vyhlásenia žalobcu v dohode o ručení z 15. januára 2010 a neplatnosť uznania jeho záväzku vyplývajúceho z ručiteľského vyhlásenia. Namietali tiež vznik zmluvy o pôžičke s poukazom na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/238/2010 a skutočnosť, že peniaze boli odovzdané až po podpise ručiteľského vyhlásenia úplne inému subjektu, nie dlžníkovi zo zmluvy o pôžičke. Ak v čase ručiteľovho vyhlásenia neexistovala pohľadávka, ktorá mala byť ručením zabezpečená, nemohlo platne vzniknúť ani ručenie. Uznáním záväzku vyplývajúceho z ručiteľského vyhlásenia bol uznaný neexistujúci záväzok. Podľa sťažovateľov súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Nesúhlasili so záverom, že ako blízke osoby nepreukázali náležitú starostlivosť, aby zistili úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa. Poukázali na judikatúru vo veciach odporovateľnosti právnych úkonov. Nedostatok riadneho odôvodnenia videli aj v tom, že sa súdy nevysporiadali so skutočnosťou, že spoločnosť [REDAKOVANÉ] vo vlastníctve ručiteľa – dlžníka v osobe žalobcu mala dostatok finančných prostriedkov na vysporiadanie pohľadávky žalobcu. Argumentovali, že odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie bez nariadenia odvolacieho pojednávania, na základe dôkazov vykonaných pred okresným súdom bez ďalšieho dokazovania v odvolacom konaní nedospel k iným skutkovým zisteniam ako súd prvej inštancie, pričom jeho rozhodnutie neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov tohto posúdenia. Tvrdili tiež, že postupom odvolacieho súdu boli zbavení „možnosti produkovať“ ďalšie dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Citovali čl. 6 a § 35 Civilného mimosporového poriadku o povinnosti súdu zistiť skutočný stav veci, tvrdili, že odvolacie konanie je postihnuté vadou zmätočnosti, rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné a arbitrárne. V závere dovolania uviedli, že súdy obidvoch inštancií nezistili a odignorovali skutočnosti týkajúce sa exekučného konania vedeného pod sp. zn. EX 198/2013 na základe návrhu žalobcu ako oprávneného podľa poverenia Okresného súdu Košice II z 12. marca 2013, pretože notárska zápisnica z 13. septembra 2011 vyhotovená notárkou JUDr. Alexandrou Jančošekovou neobsahuje vyhlásenie žalobcu o tom, že má byť vykonateľným exekučným titulom. Za irelevantnú označili aplikáciu

§ 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka a uviedli, že vyvodzujú prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP aj odklonom od „*rozhodnutia najvyššieho súdu v obdobných veciach*“.

13. Najvyšší súd napadnutým dovolacím rozsudkom dovolanie sťažovateľov zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľov

14. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti v súvislosti s porušením označených práv opakovane predostierajú argumentáciu uplatnenú v odvolacom i dovolacom konaní (bod 12).

15. Vo vzťahu k napadnutému dovolaciemu rozsudku sťažovatelia namietajú, že najvyšší súd sa nevysporiadal s ich námietkami a dovolacími dôvodmi, pričom „*vo svojom rozhodnutí vôbec nedal sťažovateľom ako dovolateľom odpoveď, preto sťažovatelia považujú aj jeho rozhodnutie za nesprávne*“.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

16. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základných práv sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 a 4 a čl. 47 ods. 3 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy, podľa čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 listiny a čl. 47 ods. 2 charty a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 14 ods. 1 paktu napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým rozsudkom dovolacieho súdu.

III.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu:

17. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

18. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Právomoc ústavného súdu je preto subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť a aj domáhal využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

19. V danom prípade sťažovatelia mali k dispozícii opravný prostriedok, ktorý im zákon na ochranu ich základných práv účinne poskytuje. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu mohli podať dovolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti napadnutému rozsudku krajského súdu podali dovolanie, v ktorom uplatnili oba dovolacie dôvody, teda podľa § 431 ods. 1 CSP, ktorý vymedzili vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP, a tiež dovolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), pričom prípustnosť dovolania vyvodili z § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP.

20. Ústavný súd v súvislosti s predbežným prerokovaním ústavnej sťažnosti preskúmal dovolacie námietky sťažovateľov a zistil, že sa prekrývajú s argumentáciou sťažovateľov v ústavnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu.

21. Dovolací súd na základe dôvodov uvedených dovolateľmi dospel k záveru, že nie je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP ani zmätočnosť v podobe porušenia práva dovolateľov na spravodlivý proces [§ 420 písm. f) CSP], a dovolanie ako celok podľa § 448 CSP zamietol.

22. Právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o dovolaní sťažovateľov vo vzťahu k obom uplatneným dovolacím dôvodom vylučuje právomoc ústavného súdu, pretože argumentácia uvedená v tejto časti ústavnej sťažnosti je totožná s argumentáciou uvedenou v dovolaní. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom dovolacieho súdu:

23. Právo na súdnu ochranu sa v civilnom sporovom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za ktorých splnenia civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred súdom vrátane dovolacích konaní, v ktorých sa (popri všeobecných procesných podmienkach) uplatňujú aj ďalšie, osobitné procesné podmienky dovolacieho konania.

24. Ústavný súd, poukazujúc na svoju doterajšiu judikatúru, považuje za potrebné zdôrazniť, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí zásadne do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné sudy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

25. Sťažovatelia namietané porušenie označených práv odôvodňujú predovšetkým nedostatočným odôvodnením a nepreskúmateľnosťou napadnutého rozsudku dovolacieho súdu.

26. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti preskúmal napadnutý dovolací rozsudok, ktorým najvyšší súd zamietol dovolanie sťažovateľov, pričom zistil, že sťažovatelia uplatnili oba dovolacie dôvody, teda podľa § 431 ods. 1 CSP, ktorý vymedzili vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP, a tiež dovolací dôvod nesprávneho právneho poučenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), pričom prípustnosť dovolania vyvodili z § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP.

27. Z odôvodnenia dovolacieho rozsudku vyplýva, že dovolací súd dovolací dôvod podľa § 431 ods. 1 CSP v zmysle uplatnenej vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP nezistil.

28. V súvislosti s namietanou vadou zmätočnosti ústavný súd poukazuje na relevantnú časť odôvodnenia napadnutého dovolacieho rozsudku, v ktorej v súvislosti s argumentáciou sťažovateľov, že na prejednanie odvolania krajský súd nenariadil pojednávanie, dovolací súd uviedol, že podľa § 385 ods. 1 CSP odvolací súd nariadi pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem. O tom, či je

potrebné vo veci zopakovať alebo doplniť dokazovanie, rozhoduje odvolací súd. V danom prípade sa odvolací súd stotožnil so skutkovými závermi súdu prvej inštancie, preto je namieste záver, že nemal dôvod dokazovanie zopakovať (§ 384 ods. 1 CSP). Existenciu podmienok na doplnenie dokazovania odvolací súd nezistil (§ 384 ods. 2 a 3 CSP). Keďže na nariadení pojednávania nebol daný ani verejný záujem, rozhodnutie o veci bez nariadenia pojednávania je postupom, ktorý plne zodpovedá zákonu (§ 385 ods. 1 CSP). Dovolací súd uzavrel, že týmto postupom vzhľadom na tzv. koncentračnú zásadu neboli sťažovatelia pozbavení možnosti „produkovať aj ďalšie dôkazy“ (ich existenciu pre uplatnenie postupu podľa § 366 CSP netvrdili). Postupom odvolacieho súdu, ktorý sa nepriečil zákonu, nemohlo dôjsť k porušeniu práva dovolateľov na spravodlivý súdny proces. Napokon samotní dovolatelia pri tomto dovolacom dôvode uviedli, že *„odvolací súd na základe dôkazov vykonaných pred súdom prvej inštancie bez ďalšieho dokazovania v odvolacom konaní nedospel k iným skutkovým zisteniam ako súd prvej inštancie...“*.

29. Vo vzťahu k dovolacej námietke sťažovateľov o nedostatočnom odôvodnení a nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací uviedol, že odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozsudku citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery; okrem iného uviedol dôvody, so zreteľom na ktoré dospel k záveru o odporovateľnosti posudzovaných právnych úkonov. Odvolací súd aj okresný súd sa podľa názoru odvolacieho súdu dôsledne vporiadali so skutkovými zisteniami týkajúcimi sa naplnenia podmienok odporovateľnosti právneho úkonu, odovzdania predmetu pôžičky, platnosti ručiteľského vyhlásenia aj uznania záväzku vyplývajúceho z ručiteľského vyhlásenia. Rozhodnutie odvolacieho súdu a v tejto súvislosti aj rozhodnutie súdu prvej inštancie (konanie pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú/kompletizujúcu jednotu) dovolací súd nepovažoval za arbitrárne ani ústavne neudržateľné, pričom je odôvodnené dostatočne podrobne, zrozumiteľne a presvedčivo. Samotné rozhodnutie aj jeho odôvodnenie spoľahlivo odpovedajú na všetky pre výsledok sporu podstatné otázky konania a nevybočujú z limitov spravodlivého procesu. Konajúce súdy sa podľa názoru najvyššieho súdu vysporiadali so všetkými podstatnými dôvodmi namietanými sťažovateľmi (nielen) v odvolaní a nie je dôvod sa od ich právneho názoru odchyľovať, keď v dovolaní nepredložili argumentáciu spochybňujúcu udržateľnosť záverov súdov nižších inštancií. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľov.

30. Najvyšší súd vo vzťahu k namietanému dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, ktorého prípustnosť sťažovatelia vymedzili § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP, uviedol, že dovolanie bolo potrebné odmietnuť ako neprípustné, keďže po preskúmaní obsahu dovolania dovolací súd dospel k záveru, že dovolatelia v dovolaní nevymedzili nijakú konkrétnu právnu otázku/právne otázky, na ktorej/ktorých riešení odvolací súd založil svoje rozhodnutie a súčasne sa jej/ich riešením odklonil od ustálenej praxe odvolacieho súdu, alebo ktorá/ktoré je/sú dovolacím súdom rozhodovaná/rozhodované rozdielne.

31. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu možno vyvodiť, že najvyšší súd zamietnutie dovolania sťažovateľov primeraným spôsobom odôvodnil, pričom tento jeho záver nemožno považovať za arbitrárny. Ústavný súd pri preskúmaní napadnutého rozsudku nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup odvolacieho súdu, t. j. postup, ktorý by nemal oporu v zákone. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že najvyšší súd sa

ústavne akceptovateľným spôsobom zaoberal a aj vysporiadal s dovolaním sťažovateľov vo vzťahu k oboj dovolačím dôvodom, pričom závery, ku ktorým dospel, podrobne, jasne a zrozumiteľne vysvetlil.

32. Ústavný súd považuje za potrebné poznamenať, že dovolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky dovolacie námietky, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o dovolaní podstatný význam. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasni skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (podobne II. ÚS 114/2021 a tam citovaná judikatúra).

33. Právne závery, ktoré viedli najvyšší súd v konečnom dôsledku k zamietnutiu dovolania, majú podľa názoru ústavného súdu oporu v aplikovaných ustanoveniach Civilného sporového poriadku, uplatnený spôsob interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení právnych predpisov ústavný súd považuje za ústavne konformný, nepopierajúci ich účel a význam, preto podľa jeho názoru nemohol neprípustným spôsobom zasiahnuť do označených práv sťažovateľov.

34. Z uvedeného vyplýva, že medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a označenými právami sťažovateľov, ktorých porušenie namietajú, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení.

35. Napadnutý rozsudok najvyššieho súdu je podľa názoru ústavného súdu z ústavného hľadiska akceptovateľný a udržateľný, a preto ústavnú sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

36. K záveru o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti ústavný súd dospel, aj pokiaľ ide o namietané porušenie čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy. Tieto články vyjadrujú špecifické ústavné princípy. Označené články ústavy a listiny neupravujú základné právo a slobodu, ktorých ochrany by bolo možné domáhať sa samostatne v konaní podľa čl. 127 ústavy. Ústavný súd v tomto kontexte podotýka, že ústava v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nepredpokladá prieskum ústavných princíпов a zásad podľa tých článkov ústavy a listiny, ktorých obsahom nie sú základné ľudské práva a slobody.

37. Podľa čl. 51 ods. 1 charty sú ustanovenia charty určené členským štátom výlučne vtedy, ak vykonávajú právo Európskej únie. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie sa základné práva zaručené v právnom poriadku Európskej únie uplatnia vo všetkých situáciách, ktoré upravuje právo Európskej únie, avšak nie mimo týchto situácií. Pokiaľ teda určitá právna situácia nepatrí do pôsobnosti práva Európskej únie, nemôžu sa na akty členských štátov vzťahovať ani ustanovenia charty (porov. napr. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 30. júna 2016 vo veci C-205/2015, Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov proti Vasilemu Tomovi, Biroul Executorului Judecătoresc Horațiu-Vasile Cruduleci, body 23 a 24, ECLI:EU:C:2016:499).

38. Z obsahu ústavnej sťažnosti ani z príloh k nej priložených podľa názoru ústavného súdu nevyplývajú žiadne dôvody na záver, že by všeobecné súdy aplikovali v právnej veci sťažovateľov právo Európskej únie.

39. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd časť ústavnej sťažnosti vo veci namietaného porušenia základného práva zaručeného čl. 47 ods. 2 charty odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

40. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľov v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. mája 2024

Peter Molnár
predseda senátu